

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski

w sprawie z powództwa Polskiego Związku Firm Deweloperskich przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 maja 2012 r., na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 lutego 2011 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od strony powodowej na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 3 grudnia 2008 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie Polskiego Związku Firm Deweloperskich, polegające na umieszczeniu na stronach internetowych www....pl wraz z treścią

uchwały nr 5/2007 Walnego Nadzwyczajnego Zgromadzenia Członków PZFD dotyczącej przyjęcia „Katalogu Zasad Umowy Deweloperskiej” następującego sformułowania – „Kodeks Dobrych Praktyk (KDP) przyjęty do stosowania w 2005 r. przez Polski Związek Firm Deweloperskich (PZFW) zaakceptowany przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów(1) (UOKiK) wymagał opracowania szczegółowych zasad etyczno – biznesowych, jakie powinna spełniać umowa deweloperska zawierana pomiędzy deweloperami członkami PZFD a jej klientami”, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, gdyż mogło sugerować konsumentom fakt zaakceptowania przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowień „Katalogu Zasad Umowy Deweloperskiej” przy jednoczesnym braku takiej akceptacji i stwierdził zaniechanie stosowania tej praktyki z dniem 17 kwietnia 2008 r. Prezes UOKiK nałożył na PZFD karę pieniężną w wysokości 6.902,21 zł.

Jednocześnie Prezes UOKiK nakazał Polskiemu Związkowi Firm Deweloperskich publikację niniejszej decyzji, na jego koszt, na stronie internetowej przedsiębiorcy www.pzfd.pl w ciągu 14 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji oraz utrzymywanie jej tam przez okres 6 miesięcy a ponadto dwukrotną publikację pkt II i III sentencji, również na koszt PZFD, na jednej z pięciu pierwszych stron dzienników: Rzeczpospolita (wydanie poniedziałkowe) oraz Gazeta Wyborcza (wydanie środowe) o objętości co najmniej 24 cm x 14 cm, rozmiar czcionki co najmniej 13, w ciągu 30 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, z tym, że okres między nakazanymi publikacjami powinien wynosić co najmniej 7 dni.

Wyrokiem dnia 25 marca 2010 r. Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie oddalił odwołanie Polskiego Związku Firm Deweloperskich w Warszawie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 3 grudnia 2008 r.

Wyrok Sądu Okręgowego strona powodowa zaskarżyła apelacją.

Wyrokiem z dnia 17 lutego 2011 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie: zmienił zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym przez nadanie mu następującej treści: „zmienia decyzję częściową DDK nr 30/2008 wydaną w dniu 3 grudnia 2008 r.

przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w jej punkcie drugim w ten sposób, że w miejsce obowiązku dwukrotnej publikacji pkt I i III sentencji decyzji, na koszt Polskiego Związku Firm Deweloperskich w dziennikach: Rzeczpospolita oraz Gazeta Wyborcza nakazuje Polskiemu Związkowi Firm Deweloperskich w Warszawie jednorazową publikację punktu I i III sentencji decyzji, na jego koszt w dzienniku Rzeczpospolita (wydanie poniedziałkowe) na jednej z pięciu pierwszych jego stron, o objętości co najmniej 24 cm x 14 cm i rozmiarze czcionki co najmniej 13, w ciągu 30 dni od daty uprawomocnienia się decyzji, zaś w pozostałej części oddać odwołanie” (pkt 1)); oddał apelację w pozostałym zakresie (pkt 2)); zasądził od Polskiego Związku Firm Deweloperskich na rzecz Prezesa UOKiK kwotę 270 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym (pkt 3)).

Wyrok Sądu Apelacyjnego strona powodowa zaskarżyła skargą kasacyjną. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.): „czy art. 27 ust. 2 i 4 w zw. z art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konsumentów („uokik”), w związku z art. 2 ust. 1 lit. b) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/22/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów, pozwala na nałożenie obowiązku publikacji Decyzji na koszt przedsiębiorcy w innym celu, aniżeli w celu wyeliminowania trwających skutków szkodliwej praktyki?”

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany Prezes UOKiK wniósł o: 1. wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; ewentualnie o: 2. oddalenie skargi kasacyjnej; oraz o: 3. zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych prawem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej strony powodowej nie ujawnia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Postawione pytanie dotyczy przepisów, które nie zostały objęte podstawą

skargi określoną w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. W podstawie skargi nie zarzuca się naruszenia przepisu art. 2 ust. 1 lit. b) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/22/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów (Dz. U. UE. L.2009.110.30). Zgodnie zaś z przepisem art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw.

Niezależnie od powyższej wadliwości – zawartego w rozpoznawanej skardze kasacyjnej – uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, skarżący nie przedstawił w formie odpowiedniej jurydycznej argumentacji, że w sprawie występuje zagadnienie prawne, które miałoby walor „istotności” w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Pytanie postawione we wniosku jest oparte na założeniu, że w sytuacji, gdy Prezes UOKiK stwierdzi zaprzestanie stosowania zakazanej praktyki (art. 27 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów) to jednocześnie ustają skutki naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Takie założenie jest oderwane od podstaw zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji. Istotna jest ocena Sądu Apelacyjnego, że opublikowanie decyzji Prezesa UOKiK na podstawie przepisu art. 27 ust. 4 w związku z art. 26 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ma na celu wyeliminowanie długotrwałych skutków szkodliwej praktyki naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Zastosowanie przedmiotowego środka (określonego aktu publikacji) nie wynikało zatem z sugerowanego w skardze ustalenia ustania skutków szkodliwej praktyki tylko ze względu na zaniechanie jej stosowania.

Sąd Apelacyjny ustalił, że pomimo wydania decyzji stwierdzającej zaniechanie stosowania przez stronę powodową zakazanej praktyki, po wydaniu tej decyzji nadal trwały skutki naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. W tym zakresie. Oceniając okoliczności, jakie miały miejsce po wydaniu zaskarżonej decyzji – szereg komentarzy, które powód załączył w postaci wydruków ze stron internetowych różnych publikatorów, informacji Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 grudnia 2008 r. oraz artykułów zamieszczonych w dzienniku Rzeczpospolita z dnia 30 grudnia 2008 r. i w Gazecie Wyborczej z dnia 24-26 grudnia 2008 r. Sąd Apelacyjny uznał, że brak jest przekonującego dowodu na to, że krąg osób, do których dotarła wcześniej zakwestionowana przez Prezesa

UOKiK w zaskarżonej decyzji informacja pokrywa się z kręgiem osób, które zapoznały się choćby z jedną z przytoczonych wyżej publikacji. Poza dwoma przypadkami (Gazeta Wyborcza i Rzeczpospolita) pozostałe komentarze, omawiające przedmiotową decyzję ukazały się jedynie na stronach internetowych podmiotów, specjalizujących się w tematyce ekonomicznej, które nie muszą cieszyć się zainteresowaniem przeciętnego konsumenta. Ze względu na ustalone okoliczności Sąd Apelacyjny uznał, że wystarczającym środkiem służącym do usunięcia skutków zaistniałego naruszenia prawa jest określony w wyroku obowiązek jednokrotnego opublikowania treści decyzji Prezesa UOKiK w ogólnopolskim dzienniku.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego ma swoją podstawę § 12 ust. 4 pkt 2 w związku z § 14 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).